

መተሳሰቢ ናይ ሰብ ውክልና ንዝተሰከሙ ሰባት

ናይ ሰብ ውክልና ሓላፍነት ምስካም ማለት ኣገዳሲ ሃገራዊ ግድታ ምምላእ ማለት ኢዩ። እዚ ዘይክፈሎ ኣገልግሎት ንምሃብ ሓላፍነት ምስ እትወስድ ድማ ነቲ ሓገዝካ ዝጸበ ሰብ ዘድልዮ ዘበለ ነገራት ሓላፍነታይ ኢልካ ከተማልኣሉ ይግባእ።

ናይ ሰብ ውክልና ሓላፍነት ኣብቲ ቡርገርሊሽስ ዝጸበ ቡኽ ዝተባህለ ናይ ሕዚ መጽሓፍ (ካብ ዓንቀጽ 1773 ክሳብ ዓንቀጽ 1895 ሰፊሩ ይርከብ። እተን ንውክልና ሓላፍነት ዝምልከታ ሕግታት ኣብ ዓንቀጻት 1631 ክሳብ 1633 ሰፊረን ይርከባ። ነዘን ተጠቒሰን ዘለዎ ሕግታት ንኸተንብበን ድማ ንላበወካ።

ዝቐጽላ ነጥብታት ብዑቱብ ክንሕብረካ ንፈቱ።

ሀ) ነቲ ንሰኻ እትውክሎ ሰብን ንብረቱን ክትንክባኹብን ክትሕለቐሉን ሃላፍነትን መሰልን ኣለካ። ነዚ ሰብ ክትውክሎ ዘይትኸእለሉ ግዜ ምስ ነብስኻ ኣብ እትገብሮ ንግዳዊ ውዑል፣ ከም ኡውን ንዓኻ ወኪሎም ምስ ዝንግዱ ሰባትን፣ በዓል/ቲ ቤት፣ ሕጊ ዝፈጠ/ጣ በዓል/ቲ እንዳ ወይ ውን ናይ ቀረባ ቤተሰብካ ከም ኡውን ነቲ ሓላፍነት ዘድልዮ ጉዳይ ካልእ ሰብ ውክልና ምስ ዝወሃቦን ይኸውን።

- I. እቲ ዝወሃቦካ ሓላፍነት ነቲ ኣልይ መላይ እትብሎ ሰብ ብስነ ሰርዓት ንኸተዕብዮ፣ ኩነታቱን ሃለዎቱን ንኸትከታተል መሰልን ግድታን ዘጠቓለለ ኢዮ።
- II. ንብረት ሰብ ንኸተማሓድር ዝተዋህቦካ ሓላፍነት፣ ንብረቱ ብጽፈት ኣለይ መላይ ክትብልን ክትቐበልን ከም ኡውን ንመናበይኡ ዝኸውን ገንዘብ ካብ ወለዱ ክትሓትት እንተልዩካ ንኸትሓትት የገድደካ።

ነዚ ሓላፍነት ኣትስከመሉ መዓልቲ ናብ ቤት ፍርዲ ቀሪብካ እቲ ክትውክሎ ዘለካ ሰብ ንዘለዎ ንብረት ብዝርዝር ክትገልጽን እቲ እተቐርቦ ሊሲታ ድማ ቅኑዕን ዝተማል ኣን ምዃኑ ከተረጋግጽ ትግደድ። እትውክሎ ሰብ ኣብ ዳሕራይ ግዜ ተወሳኺ ንብረት ምስ ዝረከብ ኣብቲ ሊሲታ ከተስፍሮ ትግደድ።

ንብረት ናይ እትውክሎ ሰብ ናብ መዓላኻ ከተውዕሎ ኣይፍቀድን። ካብቲ ንብረቱ ህያብ ክትህብ ውን ኣይፍቀደካን፣ እንተድኣ ብሞራላዊን ስነ ምግባራውን ዓይኒ ዘይቅቡል ኮይኑ።

ናይቲ ንሰኻ እትውክሎ ሰብ ገንዘብ ወለድ ክረኽቡሉ ኣብ ዝኸእለሉ ባንኪ ከተቐምጠሉ ትግደድ። እተን ንመዓልታዊ ሃልኪ ዘድልይኡ ገንዘብ ገዲፍካ ማለትዩ። እቲ ክወህሃል እተቐምጦ ገንዘብ ተንካባኻቢ ንዘድልዮም ሰባት ተባሂሉ ናብዝተዳለወ ከም ኡውን ማንም ሰብ ክልዕሎ ናብ ዘይክእለሉ ኢንቨስትመንት ኣብ ሽፓርካስ፣ ወይ ውን ተመሳሳሊ ባንኪ፣ ወይ ውም ተመሳሳሊ ልቓሕን ናይ ልቓሕ ወረቐትን ከተዋህልሎ ትሕተት። ቤት ፍርዲ ነቲ ገንዘብ ብኸልእ መገዲ ንኸተዋህልሎ ክፈቐድልካ ይኸእል እዩ። ን ኣብነት ኣብ ብሕታውያን ባንክታት። ንብረት ናይ እትውክሎ ሰብ ብኸመይ መገዲ ተማሓድሮ ከምዘለኻ ከይሓተተካ ባዓልኻ ጸብጸብ ንቤት ፍርዲ ከተቐርብ ትግደድ። ፍሉይ ውሳኔ ምስ ዘይህልው ኣብ ዓመት ሓንሳብ እንተደንገዮ ሓደ ወርሒ ድሕርቲ ዓመት ምሕላፉ። እቲ እተቐርቦ ጸብጸብ ብንጹር ኣታዊታትን ወጻኢታትን ዝገልጽ ክኸውን ይግባእ። ንነብሲ ወከፍ ኣታዊን ወጻኢን ሮቾቢታ ከተቐርብ ድማ ትግደድ።

ንቤት ፍርዲ ብውሑዱ ሓንሳብ ኣብ ዓመት ንብረት ናይ እትውክሎ ሰብ ኣብ ከመይ ኩነታት ከምዘሎ ክትሕብር ትግደድ።

ለ) ነቲ ንሰኻ ትውክሎ ሰብ ብዝምልከት ኣብ እትገብሮም ዝተፈላለዩ ንግዳዊ ውዑላት ፍቓድ ካብ ቤት ፍርዲ ክትሓትት ይግባእ። ብፍላይ

- 1. ብጽሒት እትውክሎ ሰብ ናብ ነብስኻ ከተመሓላልፍ ምስ እትደልይ
- 2. ንመሬት ብዝምልከት ኣብ ትገብሮም ንግዳዊ ውይ ውን ናይ ዋንነት ውዑላት፣ ንኣብነት ምዕዳግ ወይ መሸጣ ናይ መሬት ከምኡውን ነቲ መሬት ከም ትሕጃ ምትሓዝ ወይ ከኣ ካል ኣት ምስኡ ዝተሓሓዙ ሕጋዊ ጉዳያት
- 3. ንብረት እትውክሎ ሰብ ብሓፈሻ ወይ ከኣ ውርሻኡ ወይ ከኣ ንመጻኢ ክረኽቦ ንዝኸእሎ ሕጋዊ ብጽሒት
- 4. እትውክሎ ሰብ ውርሻ ወይ ከኣ ብጽሒት ክቐበል ፍቓደኛ ኣይኮንኩን ምስ ዝብል ከምኡውን ንምቅሊት ውርሻ ኣብ ዝምልከት ውዑል
- 5. ንግዳዊ ትካል ብዝምልከት ኣብ ዝግበር ናይ ዋንነት፣ ውርሻ፣ ምትካል ወይ ከኣ ምፍራስ ውዑል

6. ናይ ክራይ ወይ ከአ ናይ ጤሳ ውዑል፣ ወይ ከአ ዝኾነ ይኹን ነቲ ንስኻ ትውክሎ ሰብ ተደጋጋሚ ዝኾነ ክፍሊት ንኸገበር ዘገድ ድ ውዑል፣ እንተድኣ እቲ ንስኻ ትውክሎ ሰብ ልዕሊ ዕድመ ካብ ዝኾነሉ ግዜ ጀምሩ ካብ ሓደ ዓመት ንላዕሊ ዝቐጽል ውዑል ኮይኑ

7. ውዑል ናይ ካብ ሓደ ዓመት ንላዕሊ ዝኸይድ ትምህርቲ

8. ብሽም እቲ ንስኻ ትውክሎ ሰብ ዝእተው ሊቓሕ

9. ብሽም እቲ ንስኻ ትውክሎ ሰብ ዝእተው ዋሕሲ

10. ዝኾነ ይኹን ካሕሳ፣ እንተድኣ ካብ 3000 ኤውሮ ንላዕሊ ዝኸይድ ኮይኑ። (ቤት ፍርዲ ዝወሰኖ ካሕሳ መ ዝኸውን ግና ፍቓድ ምሕታት ኣየድልይን)

እዘን ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስናየን ነጥብታት ነቲ ፍቓድ ዘድልዮ ጉያት ኩሉ ዝሓዘላ ኣይኮናን። ርግጸኛ ኣብዘይኮንካሉ ጉዳይ ኩሉ ንቤት ፍርዲ ክትውከስ ይግባእ። ፍቓድ ዘድልዮ ክነሱ ብዘይ ፍቓድ ዝግበር ውዑል ሕጋውነት ኣይከህልዎን እዩ። ብ ዘይ ፍቓድ ውዑል ምስትኣትው ቤት ፍርዲ ቀሪብካ ፍቓድ ክትወስድን ብድህሪኡ ድማ ነቶም መዋዓዕልትኻ ንኸተፍልጥን ትግደድ። መዋዓዕልትኻ ቦት ፍርዲ ከምዘፍቀደልካ ካብኻምበር ካብ ሰብ ክሰምዑ ኣይፍቀድን። እትገብሮ ውዑል መዓስ ሓበሬታ ሂብካ ሕጋውነት ተልብሶ ባዕልኻ ወስኖ። ቅጥዒ ዘየማልእ ፍቓድ ዘድልዮ ውዑል ሕጋውነት ዝለብሶ አቕዲምካ ፍቓድ ምስትኣትት ጥራይ እዩ።

ሐ) ናትካ ወይ ከአ ናይቲ ትውክሎ ሰብ ኣድራሻ ምስ ዝቐየር ብዘይ ውዓል ሕደር ንቤት ፍርድን ን ምምሕዳር ከተማ ክፍሊ መናእሰያትን ክትሕብር ይግባእ

መ) ስራሕካ ምቁጽጻር ሓላፍነት ናይ ቤት ፍርዲ ክኸውን ከሎ ካብ ምምሕዳር ከተማ ክፍሊ መናእሰያትን ድማ ሓገዝ ይገብረሉ፤ ቤት ፍርዲ ኣብ ዝኾነ ይኹን ግዜ ንስራሕካን ኩነታት ናይቲ ንስኻ ትውክሎ ሰብን ብዝምልከት ሓበሬታታት ንኸትህቦ ክሓተካ ይኸእል እዩ። ምምሕዳር ከተማ ክፍሊ መናእሰያትን ኣድላይ ምስ ዝኸውን ድማ ቤት ፍርዲ ንስራሕካ ብዝምልከት ሕቶ ምስ ዝህልወካ ይተሓባበሩካ።

ወኪል ናይ ሰብ ክነሱ ሓላፍነቱ ሸለል ዝብል ሰብ፣ ነቲ ኣብልዕሊ ነቲ ንሱ ዝውክሎ ሰብ ናብ ዝወርድ ጉድ ኣት ተሓታቲ ይኸውን። ብሰንኪ ሸለልትነት ክመጻካ ንዝኸእል ናይ ካሕሳ ክሲ ኢንፕራንስ ክት ኣትው ትኸእል ኢኻ ፡ ነዚ ዝምልከት ሓበሬታ ድማ ካብ ቤት ፍርዲ ክትረኽቦ ትኸእል።

ሠ) ዘለካ ሓላፍነት ዝውዳእ እቲ ንስኻ እትውክሎ ሰብ ዕድመኡ ምስ ዝ ኣክል ወይ ከአ ንስኻ ካብ ሓላፍነትካ ምስትእለይ ይኸውን። ካብ ሓላፍነትካ ትእለይ ቅጡል ምኽንያት ምስ ዝቐርብ ወይ ከአ ናትካ ወኪል ምዃን ነቲ ሰብ ኣብ ሽግርን ዘውድቐ ኮይኑ ምስ ዝርከብ እዩ።